

12. 6. 2013

B7-0305/2013 }
B7-0306/2013 }
B7-0307/2013 }
B7-0310/2013 }
B7-0311/2013 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

EFD (B7-0305/2013)
Verts/ALE (B7-0306/2013)
S&D (B7-0307/2013)
ALDE (B7-0310/2013)
PPE (B7-0311/2013)

o situaci v Turecku
(2013/2664(RSP))

**Ria Oomen-Ruijten, Mairead McGuinness, Cristian Dan Preda,
Arnaud Danjean, Roberta Angelilli, Eleni Theocharous, Bernd Posselt,
Eija-Riitta Korhola, Ivo Belet, Rafał Trzaskowski**

za skupinu PPE

**Hannes Swoboda, Libor Rouček, Raimon Obiols, Ana Gomes,
Richard Howitt, Maria Eleni Koppa, María Muñoz De Urquiza,
Emine Bozkurt, Boris Zala, Michael Cashman, Pino Arlacchi,
Liisa Jaakonsaari**

za skupinu S&D

**Alexander Graf Lambsdorff, Guy Verhofstadt, Louis Michel,
Graham Watson, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen,
Sarah Ludford, Frédérique Ries, Annemie Neyts-Uyttebroeck,
Edward McMillan-Scott, Hannu Takkula, Kristiina Ojuland**

RC\939893CS.doc

PE509.939v01-00 }
PE509.940v01-00 }
PE509.942v01-00 }
PE509.945v01-00 }
PE509.946v01-00 } RC1

za skupinu ALDE
Hélène Flautre, Franziska Keller
za skupinu Verts/ALE
Niki Tzavela, Fiorenzo Provera
za skupinu EFD

RC\939893CS.doc

PE509.939v01-00 }
PE509.940v01-00 }
PE509.942v01-00 }
PE509.945v01-00 }
PE509.946v01-00 } RC1

CS

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Turecku (2013/2664(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení, zejména na usnesení o zprávě o pokroku Turecka za rok 2012¹ ze dne 18. dubna 2013,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na rámec pro jednání s Tureckem ze dne 3. října 2005,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2008/157/ES ze dne 18. února 2008 o zásadách, prioritách a podmínkách přístupového partnerství s Tureckou republikou² („přístupové partnerství“) a na předchozí rozhodnutí Rady o přístupovém partnerství z let 2001, 2003 a 2006,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se v pátek 31. května 2013 v časných ranních hodinách turecká policie uchýlila k použití nepřiměřeného násilí ve snaze rozehnat skupinu demonstrantů, kteří již po několik týdnů protestovali proti plánovanému vykácení stromů pro účely nové výstavby na místě současného parku Gezi poblíž istanbulského náměstí Taksim;
- B. vzhledem k tomu, že tvrdý policejní zásah vedl ke střetům s demonstranty, které se rychle rozšířily i do dalších tureckých měst, a že tyto střety si vyžádaly čtyři oběti na životech a více než tisíc zraněných osob, došlo k rozsáhlému zatýkání a byly způsobeny vážné škody na soukromém i veřejném majetku; vzhledem k tomu, že byl ve velké míře nasazen slzný plyn a že nádoby s tímto plynem byly vyhazovány tak, aby explodovaly přímo mezi protestanty, což způsobilo vážná zranění;
- C. vzhledem k tomu, že demonstranty podporují různé vrstvy turecké společnosti; vzhledem k tomu, že se demonstrací účastní stejnou měrou muži i ženy;
- D. vzhledem k tomu, že reakce turecké vlády, která události tvrdě odsoudila, byla zřejmě kontraproduktivní;
- E. vzhledem k tomu, že článek 34 turecké ústavy zaručuje právo na organizování pokojných a neozbrojených shromáždění a demonstrací bez předchozího povolení; vzhledem k tomu, že článek 26 zaručuje svobodu projevu a články 27 a 28 jsou zárukou „svobody projevu“ a „volného šíření idejí“;
- F. vzhledem k tomu, že protesty jsou rovněž spojeny se znepokojením, jež v některých částech turecké společnosti vyvolal soubor nedávných rozhodnutí a legislativních opatření týkající se mj. omezení prodeje alkoholu a reforem vzdělávacího systému;

¹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0184.

² Úř. věst. L 51, 26.2.2008, s. 4.

- G. vzhledem k tomu, že mezi demonstranty sílí obavy ohledně nedostatečného zastoupení menšinových názorů, autoritářského vládního režimu, nedodržování zásad právního státu a řádné správy věcí veřejných a práva na řádné a spravedlivé soudní řízení;
- H. vzhledem k tomu, že hlavní turecké sdělovací prostředky o demonstracích neinformovaly a že uživatelé sítě Twitter byli zatčeni;
- I. vzhledem k tomu, že komisař Füle a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonová na tyto události zareagovali;
- J. vzhledem k tomu, že svoboda shromažďování, svoboda projevu (a to i v sociálních médiích online a offline) a svoboda tisku jsou základními zásadami EU;
1. vyjadřuje upřímnou soustrast rodinám demonstrantů a policistů, kteří přišli o život, a přeje rychlé uzdravení všem početným zraněným;
 2. vyjadřuje hluboké znepokojení nad nepřiměřeným a nadměrným použitím síly ze strany turecké policie v reakci na pokojné a legitimní protesty v istanbulském parku Gezi a vyzývá turecké úřady, aby důkladně vyšetřily policejní násilí, postavily viníky před soud a poskytly obětem odškodnění; varuje tureckou vládu před přijetím tvrdých opatření vůči pokojným demonstrantům a naléhavě žádá předsedu turecké vlády, aby zaujal sjednocující a smířlivý postoj, a zabránil tak dalšímu vyostření situace;
 3. vyzývá turecké úřady, aby zaručily a dodržovaly právo všech občanů na svobodu projevu, pokojného shromažďování a pokojného protestu; vyzývá k okamžitému propuštění všech pokojně protestujících osob, které byly vzaty do vazby a které jsou nyní zadržovány; žádá o informace týkající se přesného počtu zadržených a zraněných osob;
 4. s politováním bere na vědomí reakci turecké vlády a premiéra Erdoğana, jehož neochota učinit kroky směřující k usmíření, omluvit se a pochopit reakce části turecké populace pouze podpořily další polarizaci turecké společnosti;
 5. vítá umírněnou reakci prezidenta Güla a omluvu, kterou zraněným demonstrantům nabídl místopředseda vlády Arinc, jakož i jejich dialog s Taksimskou platformou a předními představiteli opozice s cílem rozptýlit napětí; zdůrazňuje význam dialogu mezi tureckou vládou a pokojnými účastníky protestů;
 6. připomíná Turecku, že v inkluzivní, pluralitní demokracii by se všichni občané měli cítit řádně reprezentováni a vládní strany nesou odpovědnost za zapojení opozice a občanské společnosti do rozhodovacího procesu; připomíná dále opozičním stranám, že nesou odpovědnost za to, aby také přispívaly k demokratické politické kultuře respektující odlišné postoje a názory;
 7. vyjadřuje znepokojení nad přetrvávajícími konflikty mezi politickými stranami a nad malou ochotou vlády a opozice usilovat o dosažení konsensu ohledně klíčových reforem; naléhavě vyzývá všechny politické činitele, vládu a opozici, aby se společně zasadili o posílení politické plurality ve státních institucích a o podporu modernizace a demokratizace státu

a společnosti;

8. poukazuje na klíčovou úlohu systému „brzd a protivah“ při správě moderního demokratického státu, jenž by se měl odrážet v probíhajícím ústavním procesu a jenž musí být založen na zásadě dělby moci a rovnováhy výkonné, zákonodárné a soudní moci, na dodržování lidských práv a základních svobod, zejména svobody projevu a svobody tisku, a na participativní politické kultuře, která skutečně odráží pluralitu demokratické společnosti; domnívá se, že samotné pořádání pokojných a legitimních protestů je důkazem toho, že turecká občanská společnost je připravena jednat; připomíná Turecku význam probíhajícího úsilí, které Turecko vynakládá za účelem dalšího zlepšení svých demokratických orgánů, právních norem a dodržování základních svobod;
9. podtrhuje, že policii a soudní orgánům je zapotřebí poskytovat v rámci jejich formálního vzdělávání a v průběhu aktivního výkonu jejich práce opakovaná intenzivní školení týkající se uplatňování istanbulského protokolu (souboru mezinárodních pokynů namířených proti mučení a špatnému zacházení) a nadřazenosti práv a svobod jednotlivců;
10. vyzývá místní i celostátní orgány v Turecku, aby zahájily veřejné konzultace k projednání všech plánů rozvoje měst a regionů; připomíná, že je třeba nalézt rovnováhu mezi hospodářským růstem a sociálními, environmentálními, kulturními a historickými faktory; vyzývá k tomu, aby byly bez výjimky všechny relevantní projekty v Turecku předmětem hodnocení dopadů na životní prostředí;
11. domnívá se, že nebývalá vlna protestů svědčí také o rostoucí nespokojenosti části turecké populace s regulací životního stylu; opět připomíná, že v demokratickém zřízení musí vláda podporovat toleranci a zajistit všem občanům svobodu náboženství a vyznání; vyzývá vládu, aby respektovala pluralitu a rozmanitost turecké společnosti a chránila světský životní styl;
12. připomíná, že svoboda projevu a pluralita médií jsou středobodem evropských hodnot a že skutečně demokratická, svobodná a pluralitní společnost potřebuje opravdovou svobodu projevu; připomíná, že svoboda projevu se vztahuje nejen na informace nebo myšlenky, které jsou kladně přijímány nebo jsou považovány za neškodné, ale v souladu s Evropskou úmluvou o lidských právech se vztahuje také na všechny informace a myšlenky, které urážejí, šokují nebo znepokojují stát nebo určitou část obyvatelstva;
13. je znepokojen oslabováním svobody tisku, určitými případy cenzury a rostoucí autocenzurou v rámci tureckých sdělovacích prostředků, a to i na internetu; vyzývá tureckou vládu, aby dodržovala zásadu svobody tisku; zdůrazňuje, že nezávislý tisk je v demokratické společnosti klíčový, a v této souvislosti poukazuje na zásadní úlohu justice při ochraně a posilování svobody tisku, a tedy při zaručování existence veřejného prostoru, v němž může probíhat svobodná diskuse, do níž se zapojí všechny strany; je znepokojen velkým počtem novinářů, kteří jsou vězněni, a početnými probíhajícími soudními procesy s novináři; žádá, aby byli aktivisté sociálních médií propuštěni na svobodu;
14. opět konstatuje své znepokojení nad skutečností, že většinu sdělovacích prostředků vlastní a soustřeďují rozsáhlé konglomeráty se širokou škálou obchodních zájmů; opakuje svou výzvu k přijetí nového zákona o sdělovacích prostředcích, který by upravoval mimo jiné otázky nezávislosti, vlastnictví a správní kontroly;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, předsedovi Evropského soudu pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Turecké republiky.

RC\939893CS.doc

PE509.939v01-00 }
PE509.940v01-00 }
PE509.942v01-00 }
PE509.945v01-00 }
PE509.946v01-00 } RC1